

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 171. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	— — — —	24 kor
Félévre	— — — —	12 "
Negyedévre	— — — —	6 "
Egy hóra	— — — —	2 "
— Egyes szám ára 8 fill. —		

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, július 28.

Ipari mozgalmak a délvidéken.

Nagybecskerek, július 28.

A nagy ipari verseny, melyet az iparos népek és államok a boldogulásért, sőt részben az egyszerű megélhetésért folytatnak, nem hagyhatja közömbösen a földmivelő népeket sem.

Rideg tény az, hogy a létért való küzdelemben első sorban azok az államok fognak boldogulni, a melyeknek ipara a legfejlettebb. Ezek nagy ipari készütséggel ráfeksznek a gyengébbekre és elnyomják őket.

A földmivelő népeknek számolni kell az ipari viszonyokkal és maguknak is föl kell venni a küzdelmet saját iparuk fejlesztéséért, különben azt a keresetet, amelyet a föld nyújt nekik, az idegen ipar veszi el. Ezzel pedig saját magukat gyöngítik és erősítik az idegent, mely azután pénze révén lassankint urra lesz a másik fölött.

Bármilyen tejjel-mézzel folyó Kánaán legyen valamely földmivelő ország, ipar nélkül el nem lehet, mert a mezőgazdaság és ipar egymást kiegészíti s ha az idegen iparra szorul, az előbb-utóbb elszívja élet-erejét.

A földmivelő országoknak tehát éppen úgy fejleszteni kell iparukat, mint az iparos államoknak. Sőt talán még inkább.

Ha a gazda jövedelme, keresete benn marad az országban, általános a vagyonsodás, általánosan emelkedik a nép, a nemzet és az állam ereje.

Magyarország földmivelő állam, hiszen a termőföld területe 94 és fél százalék, de ezzel el is értük a legmagasabb percentet, melyen túl a föld kulturáját tovább fejleszteni aligha lehet, legfőkébb a föld kizsárolásával, ami azonban keservesen megboszulja magát.

Föltétlenül gondoskodni kell tehát arról, hogy mezőgazdaságunk mellett iparunkat fejlesszük, amely kiegészítője és támasza legyen a mezőgazdaságnak, különösen rossz termés esetén, a mikor a mezőgazdasági termékek pusztulása a legnagyobb válságba, sőt inségbe sodorhatja az országot.

Szerencsére vezető politikusaink már a múlt század első évtizedeiben belátták az ipar nagy jelentőségét s a viszonyokhoz mérten igyekeztek propagálni az ipart, mely akció alkotmányos életünk újjáébredésével egyre nagyobb mértéket öltött.

Mindazáltal még nagyon hátra vagyunk a többi európai államoktól. Iparfejlesztési politikánk is sok hibában leledzik, mert egyrészt egyoldalú, másrészt pedig az ipari erőt egy-két helyre gyűjti össze. A gyár-ipar aránytalan és indokolatlan támogatásával megsemmisítjük a kisipart s a kisipari ágak igen nagy része fokozatosan pusztul. Ez pedig nem egészséges állapot, mert az erős kisiparból kell kifejlődni a nagyiparnak. Igaz, hogy az utóbbi időben intéző köreink belátták a hibát s az ipariskolákkal, ipari szövetkezetekkel s a gépek használatának elterjesztésével, valamint a kisipari hitel rendezésével igyekeznek feléleszteni a kisipart, de az eredmény még nagyon gyöngye.

Meg kell változtatni iparpolitikánkban azt a rendszert is, hogy az erőt egyes helyekre gyűjtjük össze, míg az ország számos vidékét teljesen elhanyagoljuk.

Igy vagyunk hazánk délvidékének egy részével is. A Duna-Tisza-Maros közötti

területre, a nagy iparról szólván, mintegy négyezernyi gyárunk közül alig esik néhány száz s ezek jó része is alig teng. Egyes városoknak pedig egyáltalán nincs nagyipara.

Ez a rendszer azután oda vezet, hogy míg egyrészt egyes helyek fölöslegesen megduzzadnak, addig a többi helyek elcsenevedsznek. Az ipari központok magukhoz vonják a munkaerőt az elhanyagolt városokból s itt megrágitják a szállítás, raktározás, romlás címén az ipari termékeket. És így pang most a délvidék több számottevő városában az ipari élet.

A kisiparról a délvidéken ugyszólván nem is szólhatunk. Az nagyrésztben már megsemmisült s úgy a heti, mint az országos vásárokon egyre kevesebb kisiparos és kisipari termék jelen meg.

Az iparnak ez a szomorú helyzete természetesen befolyással van az általános gazdasági, sőt a társadalmi viszonyokra is s bizonyos mértékben türhetetlen állapotot teremtett.

Az ipari központok, de különösen az idegen ipar a délvidék tulnyomó részben gazdanéptől elvonta a pénzt s az ipar lökét gyűjteni nem volt képes, a mezőgazdaság válságos esztendeiben pedig a gazdálkodókat támogatni nem tudta.

Az utolsó években, éppen a legutóbbi válságos gazdasági esztendőnek nyomása alatt, eszmélni kezdtek a délvidék intézőkörei s minden erejükkel igyekeznek a délvidék iparát a kátyúból kiemelni.

Az igaz, hogy ma még csak ott tartanak, hogy előbb érdeklődést keltenek általánosságban az ipar iránt, de elvégre ez is lépés a boldogulás felé.

A megyei és városi törvényhatóságok, az irányadó társadalmi körök egyre-másra szervezik az ipari mozgalmakat, buzdítják a közönséget, irányítják és támogatják az iparosokat.

Elég hivatkoznunk a délvidéken rendezendő iparkiállításokra, hogy konstatálhassuk az előnyös lendületet és reméljünk a jobb jövőben. Nagybecskerek és Versecz városok kiállításai, melyek a jövő hónapban lesznek, továbbá a lovrini kiállítás, mely a mezőgazdasági gépek és eszközök kiállításával részben szintén az ipart szolgálja, erősen közrehatnak majd abban, hogy a délvidéken az ipart föllendítsék, lábraállítsák és a boldogulás útjára tereljék. És ezzel nemcsak a saját vidéküket, de az ország erejét is növelni fogják.

Természetes, hogy a kezdő lépéseknél nem szabad megállni, hanem folytatni kell a munkálkodást úgy az iparosoknak maguknak, mint a közönségnek és az államhatalomnak, hogy megteremtsek ezen a vidéken is az erős, magyar nemzeti ipart.

Somfai János.

Az iparkiállítás.

— Értekezlet a polgármesternél. —

Dr. Grandjean József polgármester vasárnap délelőttre értekezletre hívta össze azokat az iparosokat, akik eddig nem jelentették be részvételüket az augusztusi iparkiállításra.

A meghívásra szép számmal gyűltek össze az iparosok a városház közgyűlési termébe.

Dr. Grandjean József polgármester kifejtette, hogy mennyire érdeke a városnak az, ha az iparkiállítás minél jobban sikerül. Ez a siker pedig csak akkor lehet teljes, ha Nagybecskerek iparosai minél nagyobb számmal vesznek részt a

kiállításban. Lelkes szavakban buzdította az iparosokat a kiállításban való részvételre, azután fölolvasta Streitmann Antal főgimnáziumi tanárnak, a kiállítás főrendezőjének hozzá intézett felhívását, amely a következőleg hangzik:

Tekintetes Polgármester Ur!

Kiállításunkon számot kell adnunk arról, hogy városunk izlése emelkedett, hogy városunk halad a korrallal.

Városunk fiainak szorgalmával, izlésével és leleményességével lépünk sorompóba, gyaluval és tüvel, kézzel és géppel egyért — szűkebb hazánkért, városunkért.

Kiállításunk sikere városunk tekintélyét fogja emelni.

Városunk tekintélyének, jó hírvének előmozdításában pedig a város minden hű fiának részt kell vennie.

Sajnálattal kell értesítenem tek. polgármester urat, hogy ezen hazafias kötelesség teljesítésében éppen azon körökben tapasztalunk közönyösséget, mely körök legtöbb fényt és diszt kölcsönözhetnek a kiállításnak.

Építő iparunk ad városunknak külső karaktert és ez az iparos kör eddig semmi életjelt nem adott magáról arra nézve, hogy kiállítani akarna.

Pedig elég kiállítási anyag van erre:

1. Új falazat elszigetelése aszfalt szigetelő lemezzel (80 ctm. hosszú és 50 ctm. magas méretben egy deszkalapon elkészítve s úgy behozni a kiállításra), az elszigetelő lemez egy része látható legyen.

2. Régi falazat szárazzá tétele:

- a) légesatornákkal,
- b) elszigetelő lemezekkel,
- c) hig aszfalttal.

3. A Rabitz szerkezet különböző alkalmazása: pl. egy csillag vagy keresztboltozat — egy 4 m² területtel bíró kis pavilonra helyezve, felerészben teljesen kiképezve, fele nyersen a konstrukció bemutatására. Lehet továbbá egy Rabitz válaszfalat bemutatni.

4. Menier rendszerű vasbeton bemutatása: pl. falazatra fektetett két kisebb vasgerenda közé alkalmazva, fele részben teljesen elkészítve, fele részben a szerkezet bemutatva.

Egyszerű dolgok ezek és kilenc építő iparosunk összeállva, könnyen kiállíthatná.

Malomiparunk (2 céggel) különböző örleményeit és azt a gabnanemeket, melyeket feldolgoz, csinos és tanulságos gyűjteményes kiállításban mutathatná be.

Egyetlen cukorgyárunk és cukrászatunk, néhány könyvkötőnk is távol akarnak maradni. Hát városunk polgársága olyanoknak tűnjék fel, mely könyveket nem használnak?

Két versenyképes fényképészünk van és az egyik távol akar maradni.

Szappanosainkat (3) csak egy, a timárokat csak egy, a kelme- és fonalfestőket csak egy, a mázolókat (4) csak egy, a németzsücsöket (4) csak egy, a sütőipart (5) csak kettő, női szabóinkat csak egy képviselje a kiállításban?

Igen fontos haladást jelez városunkra nézve a mű-mosó és vegyészeti intézetek szaporodása, ezek közül egy sem akarna diszt, fényt kölcsönözni annak a városnak, melytől boldogulásukat remélik!

Ezt a nagy és érthetetlen közönyösséget, ennek dermesztő hatását városunk vezetőjének midőn bejelentjük, kérjük, legyen szives atyáskodó gondjaival odahatni, hogy az elsorolt iparágak képviselői az ő izlésükkel, leleményességükkel és haladásukkal városunk tekintélyének s jó hírvének emeléséhez hozzájárulni siessenek.

Nagybecskerek, 1902. július 26-án.

A rendező-bizottság nevében:

Streitman Antal.

Laube Péter, Feketits István és Streitman Antal felszólásai után, az értekezleten megjelent iparosok legnagyobb része megszívlelte a polgármester és Streitman tanár felhívását s számosan azok közül, akik eddig nem mutatkoztak hajlandósággal a részvételre, bejelentették, hogy szintén részt vesznek az iparkiállításban.

Ezzel az értekezlet véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap nyitva marad.

Fogműterm. Erdélyi Mór fogtechnikus, a Koronaszálló mellett.

Augusztus 2-án. Könyvnyomdások Gutenberg-ünnepélye az Ellmer-féle vendéglőben.
20-án. A „Harmónia” fértdalkör hangversenye a kaszinóban.

— **A vármegyeház kára.** A tüzpisztította vármegyeház kárára vonatkozólag még nem sikerült megegyezni a vármegyének a biztosító-társulattal. A biztosító-társulat most azt az ajánlatot tette a megyének, hogy kölcsönösen vessék alá magukat választott bíróság döntésének. A választott bíróság elnöke Czizler Győző lenne. A vármegye valószínűleg elfogadja a választott bíróság kiküldését.

— **Pénzügyi kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter az antalfalvai adóhivatalhoz Ludvig Ármán fehértemplomi adótitest ellenőrré, a fehértemplomi adóhivatalhoz Jung János nagyszentmiklósi adóhivatali gyakornokot ideiglenes minőségi adótitestté kinevezte.

— **Névváltoztatások.** A belügyminiszter legutóbb a következőknek engedte meg családi nevek megváltoztatását: Neumann Barta szerbittebei illetőségű, temesvári lakosnak „Nagy”-ra, Eberhardt János saághi illetőségű, zombolyai lakosnak „Erdődi”-re és kiskoru Singer Ármán zombolyai illetőségű, ugyanottani lakosnak „Zsolnai”-ra.

— **Iskolaszéki ülés.** Nagybeeskerek városi közszéki iskolaszéke szombaton dr. Plechl Szilárd elnöke alatt ülést tartott, melyen Dold István tanítónak a helybeli áll. tanítótestület kinevezésénél történt mellőzésével foglalkozott. Az iskolaszék rövid eszmésere után egyhangulag elhatározta, miszerint a kir. tanfelügyelő útján kérni fogja a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy Dold Istvánt, ki itteni 14 évi működése alatt úgy mint tanító dícséretes ügybuzgalma, valamint a társadalmi életben példás magatartása által általános elismerést érdemelt ki, nevezze ki a miniszter a helybeli népiskolához állami tanítóknak.

— **Változások a tanítói karban.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Weisz József szatcsarvai áll. elemi iskolai tanítót a fülöpszállási, Auer Mihály tor.-szécsányi áll. tanítót az új-zichfalvai, Ferch János zombolyai áll. tanítót a tor.-szécsányi és Deutsch Jolán okleveles tanítónőt a zombolyai áll. elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítósnővé nevezte ki.

— **Jegyzőválasztás Offszencicán.** Julius 28-kán szombaton volt Offszencicán a jegyzőválasztás, a melyen egyhangulag Héger Istvánt választották meg jegyzőnek.

— **Csekonics Endre gróf Ischlben.** Gróf Csekonics Endre v. b. t. t. Bécsből, ahol jelen volt Aerenthal Alajos báró, pétervári osztrák-magyar nagykövetség Széchenyi Péter gróf, Széchenyi Gyula gróf, a király személye körüli miniszter leányával való esküvőjén, hosszabb tartózkodásra egyenesen Ischlbe utazott, hova a napokban a grófné is követni fogja.

— **A kézbesítések gyorsítása.** Dr. Dellimánics Lajos alispán erélyes intézkedéssel hat közre, hogy a kézbesítések gyorsan történjenek. Rendeletet bocsátott ki valamennyi fősztolgabíróhoz, melyben hivatkozott arra, hogy a közszéki kézbesítők számtalan rendelet és intés dacára késedelmesen eszközlik különösen a bírósági kézbesítéseket és ha ez megtörtént is, úgy a vételveket nem küldik vissza, ami által nemesak késedelem áll be az ügyek elintézésében, hanem sok esetben fennakadás az ügykezelésben. Ezért felhívja a fősztolgabírókat, hogy szigoruan ellenőrizzék és szükség esetén bírságozzák a közszéki kézbesítőket, hogy hasonló panasz többé ne tessenek.

— **A Hadik-huszárok jubileuma.** Az aradi 3. számú Hadik-huszárezred szombaton ünnepelte meg fennállásának kétszázadik évfordulóját. A jubiláris ünnepség reggel nyolc órakor tábori misével kezdődött, amelyet a kaszárnya előtt levő térségen fölállított kápolnában mondtak. A kápolna és környéke teljesen egyformán volt magyar és osztrák zászlókkal és címerekkel földsítve. A misét Csák Csirjek minorita rendfőnök mondtatta fényes asszisztenciával. Az ezred legénységén és tisztikarán kívül nagy

és előkelő hölgy- és uri közönség jelent meg az ünnepen. Ott voltak a többi között Schwitzer Lajos tábornagy, temesvári hadtestparancsnok, Gaudernak és Hübner altábornagok, Kaffka Ignác, Surányi Ferenc, Hugetz Ernő, Lehmann Vince vezérőrnagok és számos más előkelő rangú főtiszt és törzstiszt. Az ezred tartalékosai között ott voltak az ünnepen Bissingen Ernő gróf alezredes, Toldalogy Tibor gróf őrnagy, Esterházy János gróf és Pálffy Sándor gróf kapitányok, Wenckheim Ferenc gróf és Pálffy László gróf főhadnagyok. A megyei és városi hatóságok részéről megjelentek Urbán főispán, Insztitorisz Kálmán polgármester, a megyei képviselők közül Hamory László, továbbá dr. Dellimánics Lajos torontáli alispán és Bogdán Zsivkó nagykikindai polgármester. A mise után lovas fővonulás volt, amely után Lázár Frigyes ezredparancsnok kelkes beszédet intézett a legénységhez előbb német nyelven s azután rögtön magyar nyelven, a nélkül, hogy a német beszéd után bevárt volna a legénység hochkiáltásait. Végül lakoma volt, a melyen számos fölköszöntő hangzott el.

— **Wahrmann Ernő párbajai.** Dr. Wahrmann Ernő, a néhai Wahrmann Mór fia Harnoncourt gróf écskai kastélyában történt összeszólalkozásból kifolyólag szombaton kardpárbajt vívott Tasnády Endre és Szekesán János megyei tisztviselővel a nagybeeskerei hajóházban. Wahrmann segédei dr. Papp Géza orsz. képviselő és Zsiross Imre voltak, Tasnády és Szekesán pedig Binder hadnagy és Todorcsz Miklós. Wahrmann előbb Tasnádyval, azután Szekesánval verekedett meg s mindkét párbajban könnyebb sebet kapott. Az afferből kifolyólag különben még több lovagias ügy várható.

— **A tanítók utköltiségei a verseci nagygyűlésre.** Torontálvármegye alispánja a következő rendeletet intézte a városi és közszéki hatóságokhoz:

A Délmagyarországi Tanítóegylet elnöksége 235. számú átiratában értesít, hogy a Délmagyarországi Tanítóegylet XXXVI. nagy- és közgyűlését f. évi augusztus hó 21., 22. és 23. napjain Versec városában fogja megtartani. Egyszersmind azon kérelmet terjeszti elő, hogy a törvényhatóság közzei a tanítók szabályrendeletileg megállapított napidíjait és utköltiségeit a tanítógyűlés kitagatása céljából, miként az előző években, úgy ez idén is előlegként utólagos elszámolás kötelezettsége mellett kiszolgáltassák. Felkérem tekintetes Cimet ezen megkeresésnek 56041/1896. számú rendelettel értelmében leendő teljesítésére, megjegyezve, hogy az előlegre vonatkozó intézkedést a közszéki anyagi helyzetnek figyelembe vételével a közs. képviselőtestület felátására bízom.

— **Uj gazdasági tudósító.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter Jalsovicsky János pusztadávaházi lakost Torontálvármegye esenei járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

— **Esküvő.** Asprits Szilárd nagykömlői takarékpénztári könyvelő a napokban vezette oltárhoz a nagyszentmiklósi gör. kel. szerb templomban Piffkö Irén k. a. Piffkö Mihály, a népbank titkárnak leányát.

— **Állami kedvezmény szeszgyaraknak.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter a pénzügyi és a kereskedelemügyi m. kir. miniszterekkel egyetértőleg, zombori Rónay Ernő és Jenő Torontálvármegyében levő kis-zombori, továbbá Lédereger Arthur és Karoly ugyanezen vármegye Csóka községéhez tartozó székli majorban levő mezőgazdasági szeszgyára részére az 1890. XIII. t.-cikkben biztosított kedvezményeket megadta.

— **Véres végrehajtás.** Torontálszigetről írják lapunknak: Buzadzsia Koszia itteni lakos ellen már több ízben tüztek ki végrehajtást, de nem lehetett fogatosítani, mert Buzadzsia mindannyiszor ellene szegült a végrehajtónak. Végre is Engl Zsigmond perlaszi bírósági végrehajtó esendőrökkel ment ki Torontálszigetre. Amint a végrehajtó megjelent Buzadzsia házában, ez ismét ellenszegült s ásóval rohant a végrehajtóra. Le is üti a végrehajtót, de az őrsvezető fölemelte fegyverét és rálőtt Buzadzsira. A esendőr golyója szíven találta az ellenszegültöt, úgy, hogy rögtön meghalt. A vizsgálatot megindították.

— **Halálozás.** Mint Nagyszentmiklósról írják, a napokban hunyt el ott özv. Löwengard Bertalan né életének 50. évében. Az elhunytat kibén dr. Tenner Vilmos nagyszentmiklósi kórházi igazgató-főorvos anyósát gyászolja, nagyszámú gyászoló közönség kísérte végső útjára.

— **A módosi közoktató-igazgatója.** Dr. Kálmán Samu, a trachomások és elmebetegék fővételére átalakított módosi közoktató-igazgató-főorvosa a napokban tette le a hivatalos esküt és még e héten elfoglalja állását.

— **A kövezés.** Kovács Mór temesvári vállalkozó ajánlatot tett Nagybeeskerek városának, hogy hajlandó a kövezési munkákhoz szükséges ötezer darab lukareci kockakövet és hat vagon lukareci ciklopszkövet szállítani. És pedig a kockakövet ezer darabonként helybe szállítva 700 koronáért adja, a ciklopszkövet pedig köbméterenként 30 koronáért. Dr. Grandjean József polgármester az ajánlatot véleményadás végett kiadta Jakoby Gábor városi mérnöknek s ha az ő véleménye kedvező és a tanács elfogadja, akkor a próbakövezést még ebben az évben megejthetik.

— **A vásári csalók ellen.** A közeledő országos vásár alkalmából rendőrségünk a leghélesebb körű intézkedéseket teszi meg, hogy a közönséget a vásári csalóktól megóvja. Együttal azonban felhívja a rendőrség a közönséget is, hogy legyen óvatos s ne higgyen mindenféle gyanús alaknak. Különösen óva inti a rendőrség a közönséget a cigányoktól s a lóvásárlásoknál a legnagyobb körültekintéssel járjon el mindenki. Ugynevezett löcserekbe ne menjenek az emberek bele, mert úgy járhatnak, mint a mult vásáron egy cernyai földmives, aki 280 forintos lóvát egy hatvan forintos rossz lóért cserélte el s tetejébe 40 frotot még ráfizetett. Szóval jól megnézze a vásárló, kitől mit vesz és az eladó, hogy kinek mit ad el, különben a legjobb vásárt a szélhámosok fogják csinálni.

— **Eljegyzések.** Kada György panesovai városi számtiszt jegyet váltott Hönig Anna kisasszonnyal Béga-Szent Györgyről. — Veress Dénes verseci adótitest eljegyezte Merzits Szilvia kisasszony okleveles óvónőt Módosról.

— **A panesovai postahivatal új főnöke.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter, mint annak idején mi is megírtuk, Benkő László eddigi ügyverbeszi postafőnököt nevezte ki a panesovai posta- és távirahivatal főnökévé. Az új főnök e napokban már át is vette a hivatal vezetését.

— **Hangverseny a Lenau-szobor javára.** A zombolyai tanuló ifjuság augusztus hó 9-én a Jemelka-féle kert helyiségben a Csatadon emelendő Lenau-szobor javára hangversenyyel egybekötött táncvigalmat rendez. A műsor a következő: 1. Magyar népdal-egyveleg, zenésítette Ujagh Zsolt, előadja az ifjusági zenekar. 2. Az öngyilkos, monológ Gabányitól, előadja Decker Róbert. 3. Lucia Lammermor I. B. Szingelertől, hegedűn előadja Franczen Miklós, zongorán kíséri Ferch Vilmos. 4. Kossuth-hymnus dr. Papp Zoltántól, előadja az ifjusági zenekar. 5. Költemények Lénautól, szavalja Schwarz Honka. 6. Egyveleg „La Favorit” operából, Donizettitől, zenésítette Ujagh Zsolt, előadja az ifjusági zenekar. Főrendezőnek a fiatalság Ackermann József, a zene- és zenekar vezetésére pedig Wiszkoecsi József állami tanítókat kérte fel. A próbák javában folynak és minden jel arra enged következtetni, hogy ezen hazafias célú mulatság fényes sikerrel fog végbemenni.

— **Életunt tanítónő.** Temesvárról írják lapunknak: A józsefvárosi pályaudvar peronján tegnapelőtt délután Ardelean Anna 26 éves bánlái tanítónő öngyilkossági szándékból mérget ivott. A mentők a közoktatókhoz szállították, hol az orvosok azonnal ellenmérget adtak be neki, melytől aztán annyira jobban lett, hogy tegnap délután már teljesen felgyógyulva hagyhatta el a kórházat. Hogy miért akart megválni az életől, azt nem akarja bevallani.

— **A cséplőgép ádozatai.** Mint franzföldi leveleznök értesít, nagy szerencsétlenség történt egy cséplőgép szállításnál. Ugyanis egyik nap-szamos, Kissner Adam az elevátor kereké alá került s koponyacsontpedést szenvedett úgy, hogy rögtön meghalt. A megjelent hatósági vizsgálat konstataulta, hogy a szerencsétlenségnek maga a meghalt volt oka s így senki felelősségre nem vonható. Hasonló esetről értesítenek bennünket Kis-Zomborról. Bodre József igazkoecsi a kis-zombori állomásról új cséplőgépet akart a gróf Nádkó Sándor uradalmához tartozó Porgány pusztára vontatni. Alig hogy megindította a lovakat, azok a gép zőrejétől megvadultak, elkezdtek rohanni, miközben Bodre József oly szerencsétlenül került a kerekék alá, hogy fejét és mellkasát a gép kereké teljesen összemorzsolta.

— **A hódmezővásárhelyi-makó-nagyszentmiklósi vasút építő-bizottsága** e napokban dr. Meskó Sándor főispán elnöke mellett ülést tartott, melyen az érdekelt megyék által kiküldött szűkebb körű bizottság tagjai vettek részt. Az értekezlettel tudatta a főispán, hogy utasította a vasuti munkálat ellenőrzésére kiküldött állami főmérnököt, hogy az eddig készített munkálatokról tegyen jelentést azért, hogy ennek arányában a vállalkozónak esedékes összeg kiutalható legyen. A főmérnöknek jelentéséből a bizottság meggyőződött a munka elhalasztásáról és felhatalmazta az elnököt, hogy a betervezett kereseti kimutatás szerint a budapesti kereskedelmi bank útján a vállalkozónak 183645 korona 22 fillért utalványozzon ki. Tudomásul vette a bizottság a miniszter-

nek az építési szerződésen eszközölt apróbb stílári módosításait és az ekkép módosított végleges szerződést a szűkebb körű végrehajtó-bizottság is, valamint Pallos Ármin és Pallos Ignác vállalkozók is aláírták.

A nemzetközi sajtókongresszusról. A berni sajtókongresszus folytatódott üléséről tudósítunk a következőket jelenti: A kongresszus második naptán Singer elnök kimerítő előterjesztése került tárgyalás alá, a sajtópolémia méltóságának megővése tárgyában, melyre nézve a kongresszus hosszas eszmecsere után Bergougnon (Páris) következő határozati javaslatát fogadta el: „A kongresszus helyesíti a Singer jelentésében kifejtett nemes elveket. Elismeri a nemzeti, valamint nemzetközi szakbiróságok szervezésének szükségességét a sajtópolémia méltóságának megővése, valamint az újságírók erkölcsi és anyagi érdekeinek megvédése érdekében.”

A központi iroda megbizatik az erre vonatkozó tervezet és szabályzat kidolgozásával.

A kongresszus harmadik napján Ropond (Bern) azon anomáliából kiindulva, hogy némely országban a sajtóvétségek bármely bíróság által üldözhetők; javaslatot terjeszt be ezek megszüntetésére, követelvényt erre vonatkozó törvényhozási intézkedéseket. A kongresszus elfogadta a javaslatot azzal, hogy a vádlott felhatalmaztassék arra, hogy a törvényszéki tárgyalásnál magát más által képviseltesse. A kongresszus ezután hozzájárult Berger Henry (Páris) és Wagnière (Genf) az újságkérdésnek a nemzetközi forgalomban való lezárását célzó előterjesztéséhez, továbbá örömmel fogadja el Treves milánói kiadónak abbeli meghívását, hogy a kongresszus képviseltesse magát az újságkiadóknak 1904-ben Milánóban tartandó nemzetközi kongresszusán kiadótulajdonosok által.

A kongresszus harmadik napját igen sikeres ünnepség fejezte be a „Gurten Kulm“-on. Másnap, a kongresszus befejező ülésén határozatba ment, hogy a következő évi kongresszus Saint Louisban (Amerika) lesz megtartva. A kongresszus bezárása után, annak valamennyi tagja testületileg kirándult Interlackenbe, onnan pedig a Berner-Oberlandba.

Magyar technikusok kongresszusa. Már 1896-ban elhatározta az akkor együtt volt 900 magyar mérnök és építész, hogy évek multán újra gyűlést tartanak. A gyűlést most hívja össze a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Budapestre f. é. szeptember 28. és 29. napjára. A kongresszus programja a következő: A) A teljes ülések napirendje: 1. A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet jelentése az első kongresszus határozatainak végrehajtásáról. 2. A technikusok nevelése. Előadó Zelovich Kornél. 3. Szárazföldi és vízi utaink fejlesztése: a) Vasutaink és vízi utaink fejlesztése. Előadó Hieronymi Károly dr. b) Közutaink fejlesztése. Előadó Acsádi Jenő. 4. A műszaki teendők államosításának hatása a technikai tudományok fejlődésére. Előadó Szesztay László. 5. A technikusok szerepe a közgazdaságban. Előadó Gál Jenő. 6. Kazánvizsgáló és biztosító egyesületek, kazánfűtők és gépkezelők képzésének kényszere. Előadó Chatel Vilmos. 7. A technikusok szellemi tulajdonjogának megővése. Előadó Kelemen M. István. B) Az osztályok napirendje: 1. Az elektromos vontatás a nagy vasutakon. Előadó Söpkéz Sándor. 2. A portland- és román-cémentek kérdése hazánkban. Előadó Schustler József. 3. Újabb vasbeton-szerkezeteink. Előadó Kossalka János. 4. A modern városfölmérés rendszere és szabályai. Előadó Szesztay László. 5. A légszusz-, víz- és elektromos berendezésekre vonatkozó szabályzatok. Előadó Finály Lajos. 6. A hazai ipar pártolása a hazai építőanyagok stb. alkalmazásával. Előadó Sándy Gyula. 7. A magyar vasipar és vasgyártás. Előadó E. Illés Aladár. C) Kirándulások. — A kongresszusnak tagja lehet Magyarország minden technikus polgára akár magán- vagy közhivatalnok, akár önállóan, akár magánvállalatban vagy irodában működik, még pedig mint mérnök, gépészmérnök, vegyész, építész vagy építőmester és bányászok, avagy erdész és tanár — feltéve, hogy folyó 1902. évi szeptember 15-ig az előkészítő bizottság előtt ez értelembe jelentkezett. — Minden technikus hivatalos; aki meghívót nem kapott, az jelentkezzen a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletben (Budapest, Újvilág-utca 2. sz. a.)

Csirkelopások. Az utóbbi időben minduntalan tesznek panaszt a rendőrségnél csirkelopások miatt. Hol innen, hol onnan hordják el enyveskező csirkefogók a szárnyasokat s a rendőrség mindezekig nem tudta a tolvajokat elcsipni. A rendőrség most figyelmezteti a közönséget, hogy éjszakára tegye zár alá a baromfiakat s

bizonyos éberséggel járjon kezére a rendőrségnek, hogy a csirkefogók garázdálkodásának véget lehessen vetni.

A Horgony-Pain-Expeller igazi népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő házi-szer jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Liniment”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Irodalom.

Az Ébredés című nagy fővárosi iparpolitikai lap most megjelent számában újabb cikket közöl Somfai Jánostól, lapunk s.-szerkesztőjétől a délvidék ipari mozgalmairól, amelyet lapunk élén mi is közlünk. Érdekes cikkeket olvasunk azonkívül Kossuth Ferencről, Bajza Józseftől, tárcát dr. Kerekes Lajostól stb. A lap többi rovatai is változatosan és érdekesen vannak összeállítva. A lap szerkesztője Gara József, kiadója Misoga Sándor. Előfizetési ára egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyedévre 2 korona. Az előfizetési pénzeket Budapest, IV. Váci-utca 21. sz. a. kell küldeni.

TÁVIRATOK.

Vadnay Károly meghalt.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Vadnay Károly kitünő veterán írónk tegnap délelőtt meghalt. Vadnajt lakásán tették ravatalra. Temetéséről az állam fog gondoskodni.

Vadnay Károly 1832-ben Miskolcon született, itt kezdte gimnáziumi tanulmányait, 16 éves korában részt vett a szabadságharcban. Tüzér lett, később a 22. sz. honvéd-zászlóalj soraiban küzdött, a zsidói fegyverletételnél főhadnagy volt. A szabadságharc után a császári hadseregbe soroztatott, mint közkatona szolgált Olaszországban. Hazatérve, az irodalom terére lépett, kezdetben Sugár Kálmán álnév alatt írva. Írt költeményeket, beszéleket, esztétikai tanulmányokat. A fővárosba költözvén, munkatársa lett a „Hölgyfutár”-nak és a „Déliláb”-nak. 1852-től fogva saját neve alatt írt; éveken át Jókai „Honjának” volt tárcáiírója és számos politikai lap dolgozótagja. Egyidejűleg nem kisebb tevékenységet fejtett ki mint műbíráló. A tudományos akadémia (ahol 1872-ben tartá székfoglalóját) és a Kisfaludy-társaság tagjai sorába vették föl, majd a nemzeti színház drámabíráló bizottságának lón tagja. Tóth Kálmán után a „Fővárosi Lapok” szerkesztője; titkára az írói segélyegyletnek. 1884—1893-ig képviselő volt. Majd elhagyván a Fővárosi Lapokat, a hivatalos „Budapesti Közlöny” szerkesztője lett, amikor egyúttal megszűnt a Háznak is tagja lenni.

Az angol király koronázása.

Budapest, július 28. (A „Torontál” ered. távirata.) Londonból táviratozzák: Edward angol király tegnap aláírt két rendeletet, amelyekkel a koronázást augusztus 9-ikére tűzi ki.

Az olasz király Berlinben.

Budapest, július 28 (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből megerősítik azt a hírt, hogy Viktor Emanuel olasz király augusztus végén Berlinbe érkezik. A király jelen lesz az őszi katonai díszszemlén is.

Képviselő és tanácsos párbaja.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szabadkáról jelentik, hogy Vojnics Sándor képviselő tegnap összeveszett Jakobovics gazdasági tanácsossal. Ebből kifolyólag kardpárbaj volt köztük a honvédkaszárnyában. A párbaj igen véres volt. Vojnics először levágta Jakobovics jobb fülét, azután az állából vágott le egy dara-

bot, majd súlyosan megvágta jobb karját és bal vállát. A tanácsos állapota válságos.

A franciaországi zavarok.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból táviratozzák: A rochesuryoni lövölde felavatásánál André hadügyminiszter tósztot mondott, melyben a legutóbbi zavarokra célozva azt mondta, hogy Combes miniszterelnök a legvégsőig el van tökévelve, hogy a kongregációs törvényt végrehajlja. A miniszteriumnak az a meggyőződése, hogy politikai szabadság lehetetlen klerikális zsarnokuralom alatt.

A bolgár fejedelem Bécsben.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ferdinánd bolgár fejedelem Coburgból, ahol jelen volt az atya lelkiüdvéért tartott rekviemen, tegnap Bécsbe érkezett.

A kolera Egyiptomban.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kairóból jelentik, hogy a kolera Egyiptomban erősen pusztít. Július 15-iktől 420-an betegedtek meg Egyiptomban kolerában és 341-en meghaltak. Kairóban különösen nagy a koleraesetek száma. Így az utolsó két napon hivatalosan 133 koleraesetet konstaláltak.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1902. július 28.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig	
Tiszavidéki	6	76	8.30	8.40	80	8.75	8.80
Pestvidéki	6	76	8.25	8.35	80	8.60	8.75
Bánsági	6	76	8.10	8.20	80	0.—	0.—
Bácskai	6	76	8.25	8.40	80	0.—	0.—
Rozs	—	—	—	—	—	—	—
— elsőrendű	—	—	—	70—75	—	6.35	6.50
— másodrendű	—	—	—	—	—	6.25	6.35
Árpa	—	—	—	—	—	—	—
— takarmány	—	—	—	60—62	—	5.75	5.95
— égetni való	—	—	—	62—64	—	5.35	5.65
— sörfőzésre való	—	—	—	64—66	—	0.—	0.—
Zab	—	—	—	39—41	—	7.55	7.75
Tengeri ó	—	—	—	—	—	—	—
— bánsági	—	—	—	—	—	0.—	0.—
— másnemű	—	—	—	—	—	0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, július 28. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén a gyöngye keresletre és kínálatra az árak ismét estek. Az idő esős. A déli záratkor a következő árakat jegyezték:
 Buza októberre 6.69—6.70
 „ áprilisra 7.01—7.02
 Rozs októberre 5.79—5.80
 Tengeri augusztusra 4.71—4.72
 „ májusra (1903.) 4.81—4.82
 Zab 5.30—5.31
 Repce 10.30—10.35

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1902. május hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:
Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 38 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 30 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunáról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:
Módosra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunára: reggel 3 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 30 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Karlova—Nagykikindára: reggel 6 óra 7 p.

12.864/1902. ki.

621-3.3

Árverési hirdetés.

Nagybecskerek város tanácsa részéről ezennel közzétételek, hogy a városi képviselőtestület határozata alapján, a város tulajdonát képező s a tényleges állapot szerint 9 hold 369 □-ól terjedelmű s részben már termő, részben még csak telepítés alatt álló szőlőtelep egészben vagy esetleg egyes kisebb részletekben nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek f. évi augusztus hó II-én délelőtt 9 órakor a városház-épület II-ik tanácsnoki irodában örökáron eladatni fog, melyre árverelni szándékozók a 17.457 korona 12 fillér kikiáltási árnak megfelelő 5% bánatpénzzel ellátva, ezenel meghívotnak.

Amennyiben az egész telepre vevő nem találkoznék, úgy a jelzett terület 8 kisebb parcellákban felosztva fog árverésnek kitétetni, mely kisebb részletszámok becseréte és kikiáltási ára az árverési feltételekben külön megállapítva van, mely árverési feltételek az árverés napjáig ugyanacsak a városház-épület II-ik tanácsnoki irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Nagybecskerek, 1902. évi július hó 17-én.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

35644. szám 1902.

620-3.3

Hirdetés.

A vármegye alólított alispánja 1902. évi július hó 19-én kelt 35644. számú rendeletével a nagybecskereki megyeház légezt részének helyreállítási munkálatainak 87277 korona 61 fillér összeg erejéig leendő helyreállítását határozta el.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1902. évi augusztus hó 9-ik napjának délelőtt 10 órájára a torontálmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívotnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekintheők.

Nagybecskerek, 1902. évi július hó 21-én.

Alispán távol:

Vinczehidy,
főjegyző.

Alapított 1900-ban.

Szülők és gyámok
figyelmébe! * * *

A SEITZ-féle első * * *
délmagyarországi
engedélyezett * *

**tanuló-internátus
és nevelő-intézet,**

mely Temesvár-Józsefváros legszebb
és legjobb levegőjű pontján a
Skudier-park közelében,
jobb Bégasor 3. szám
alatt fekszik, immár harmadik évfolyamába lép.
Kimerítő áttekintést és felvilágosítást kívánatra küld
mely tisztelettel

Seitz Antal.

584-30.11

Bánlaci főszolgabírótól.

9541. B. sz. 1902.

628-2.1

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye bánlaci járásához tartozó Tolvádia községében lemondás folytán üresedésbe jött jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A betöltendő jegyzői állás javadalmazása a következő:

1. Törzsfizetés 1396 kor.
2. Faváltság 204 kor., melyből azonban a jegyző a jegyzői irodát fűtetni köteles.
3. Anyakönyvi tiszteletdíj 120 korona.
4. Természetbeni lakás és mellék-helyiség.
5. Magánmunkálatokért szabályrendelileg megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi alkalmazásukat, erkölcsi előéletüket és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket f. évi augusztus hó II-ik napjának déli 12 órájáig hozzám annál inkább beterjesszék, mert a később érkező folyamodványokat figyelembe nem veszem.

A román és német nyelv ismerete szükséges.

A választást elnökletem alatt Tolvádia községhezánál a községi képviselőtestület által f. évi augusztus hó 11-én d. u. 3 órakor fogom megejteni.

Bánlakon, a járási szolgabíróságnál, 1902. évi július hó 26-án.

Hauser,
főszolgabíró.

Ház-eladás.

Egy 553 négyszögöl terjedelmű telken álló sarokház a szükséges lakóhelyiségekkel ellátva, mely mellett van egy 2000 q. befogadására alkalmas magtár, egy 12¹/₂ öl hosszú csűr, alatta 2 raktárral, egy nagy kocsiszín, két pince, kitünő ivóvízű kut, továbbá egy már termő amerikai szőlőtelep, szabad kézből, előnyös feltételek mellett eladó.

(627-3.2)

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.
Ugyanott boroshordók és kádak is eladók.

Nyomdásztanulónak

jó házból való fiu felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 597-x.121

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodáorvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, akik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, a dühös eredeannyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institute-nak az alatt jelzett címre, ahonnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki irhat érte bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma! A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni.

A levelet így kell címezni:

State Medical Institute, 16.

Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig berentesítendők.

(596-x.56)

198534.902. sz.

M. kir. államvasutak.

HIRDETMÉNY.

A kocsirakományokban feladott sörküldeményekhez hozzárakott és díjmentesen szállítható jég mennyiségének meghatározása.

A magyar-osztrák és bosznia-hercegovinai vasutakon érvényes díjszabás I. rész B. szakasza A-VIII. fejezetének d) pontja értelmében a kocsirakományi sörküldeményekhez hozzáadott jégnek csak megfelelő, azaz oly mennyisége részesülhetvén a díjmentes szállítás kedvezményében, amely a sörnek a hőség káros befolyása elleni megóvására szükséges, a rendeltetési állomásokra megérkező kocsirakományi sörküldeményeknél talált azon jégmennyiség, mely a sörküldemény tényleges súlyának 2¹/₂-át meghaladja s ennél fogva a rakománynak a szállítás tartamára való megóvása szempontjából fölös mennyiséget képez, csak a díjszabásszerű szállítási illeték fizetése mellett fog a címzettnek kiszolgáltatni.

Budapest, 1902. július hó 10-én.

Az igazgatóság.

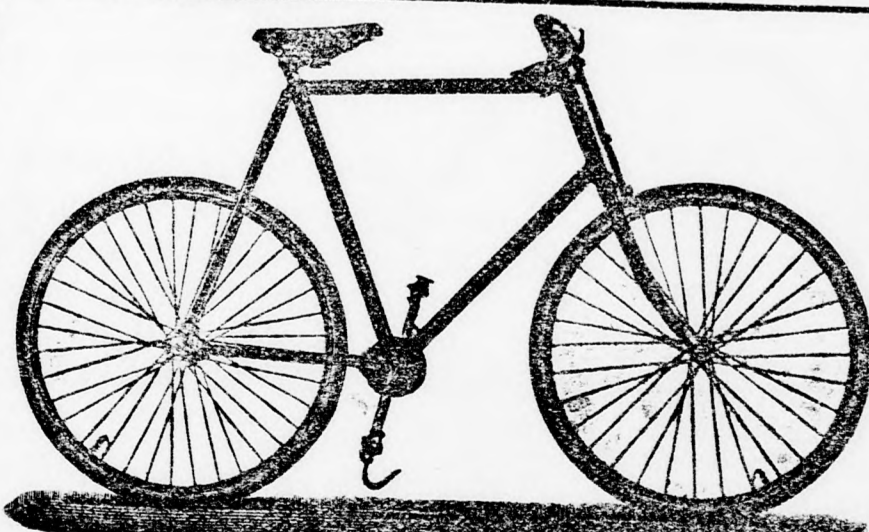
(Ülányomlás nem díjazatik.)

**Keresek kisebb házat
nagy kerttel vagy udvarral
évi bérbe november elsejére.
Bővebbet a szerkesztő-
ségben.**

614-x.7

NOVÁK J. C., NAGYBECSKEREK.

Legjobb kerékpárok.

Javitó műhely.

hagynók a „Pedal” és a legcsekélyebb visszaléppéssel (Rücktritt) fékez.

Csak elsőrendű kerékpárokat tartok raktáron, melyek a világpiaczon és szakemberek által legjobb minőségűeknek elismertettek. „Waffenrad”, „Dürkopp”, „Norieum” (lánc nélküli kitünő minőség).

A legújabb találmány a szabadonfutó fogaskerék „Free Wheel” (mit Rücktrittsbremse), igen czélszerű, mivel elfáradás esetén pihenőt enged anélkül, hogy elengedje a pedált.

254-40.36

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.